

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING EN FINANCIËN, VLAAMSE RAND, ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Kalender erfgoedsteun via oproep

In uitvoering van de procedure voor de erfgoedsteun via oproep deelt de minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed hierbij de huidige kalender mee.

In uitvoering van de procedure voor de erfgoedsteun via oproep, zoals omschreven in het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 inzonderheid artikel 11.2.27/2, deel ik als minister van Onroerend Erfgoed hierbij de huidige kalender mee voor deze legislatuur.

Vlaanderen voorziet heel wat mogelijkheden om eigenaars en beheerders financieel te ondersteunen bij de zorg voor het rijke erfgoedbestand. Zo is er de vraaggerichte, standaard erfgoedsteun voor klassieke instandhoudings- en restauratiewerken, diverse lijnen waarmee ondersteuning voor de uitvoering van archeologisch onderzoek aangevraagd kan worden, en werd recentelijk de oproep gelanceerd voor meerjarige ondersteuning van grootschalige restauratie- en herwaarderingswerken van onze monumentale, iconische erfgoedparels. De thematische erfgoedsteun via oproep - die aan de hand van voorliggende kalender meegedeeld wordt – vormt hierop een aanvulling en biedt zo de mogelijkheid om op specifieke noden en/of erfgoedtypes in te spelen.

De erfgoednoden zijn talrijk, maar de middelen zijn beperkt en daarom zijn heldere keuzes onvermijdelijk. In mijn beleidsnota kondigde ik reeds de bijzondere aandacht voor 'Toekomstgerichte zorg voor religieus erfgoed' aan. Deze focus is logisch. Vlaanderen telt maar liefst 1.615 parochiekerken (waarvan 56% beschermd), en dat nog naast alle kloosterkerken en andere types van religieus erfgoed (kloosters, abdijen, begijnhoven, kapellen,...). Uit de analyse van de geactualiseerde kerkenbeleidsplannen blijkt bovendien dat lokale besturen vandaag voor meer dan 6 op de 10 parochiekerken een her- of nevenbestemming voor ogen hebben. Kortom, de zorg voor het rijke Vlaamse religieus erfgoedbestand, gepaard met het afgenomen strikt religieus gebruik ervan, stelt eigenaars en beheerders voor grote uitdagingen.

Tegelijk ligt dit type erfgoed de Vlaming veelal nauw aan het hart. Ook mensen die niets (meer) hebben met het geloof, koesteren vaak de lokale kerk: bvb. als ankerpunt in de gemeenschap, als plek waar grote en kleine menselijke verhalen geschreven zijn, of als plek van kunsthistorisch-artistiek belang. Niemand ziet dat religieus erfgoed 'om de hoek' graag teloor gaan. Bovendien heeft het religieus erfgoed veel potentieel, dat vandaag veel te weinig verzilverd wordt... Religieus erfgoed is overal in Vlaanderen aanwezig, maar desondanks soms veraf omwille van een beperkt gebruik of zelfs leegstand. Door gerichte investeringen kan de maatschappelijke meerwaarde van deze waardevolle plekken verder vergroot worden, en creëren we samen nieuwe kansen voor de toekomst.

Concreet lanceer ik daarom via dit instrument één oproep met als thema 'Herbestemming religieus erfgoed'. Zo wil ik door middel van financiële ondersteuning én coaching religieus erfgoed dat vandaag niet of onderbenut wordt opnieuw een duurzame invulling geven en inspirerende voorbeelden helpen realiseren.

Om voldoende tijd te geven voor een kwalitatieve dossiervoorbereiding, wordt het volgende ritme gehanteerd:

- Lancering in 2026;
- Toekenning in 2028.

De hoofdlijnen van de oproepprocedure liggen vast in het Onroerenderfgoedbesluit. Nadere modaliteiten (precieze focus, criteria, budgetten,...) zullen worden geregeld in ministeriële besluiten, en binnen de perken van de beschikbare kredieten Onroerend Erfgoed.

De Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën,
Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS